

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Határozott időtartamú hirdetés sor vagy annál többe 6 kr.
Helyi hirdetés minden hirdetés után 30 kr. Nagyon gyakori
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallische, gasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest.
Haasenstein et Vogler hirdetés közv. iródnak. Goldberger A. V. hirdetések felvételi irod Budapeston Szeriatár 5. sz.

Nyitási cikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékesítési díjakat:

Készletek nem adatnak vissza.

Nehéz idők.

I.

(Sr.) Minél közelebből és figyelme-
sen kísér valaki a nemzetközi és hazai ese-
mények folyását, annál több aggodalommal
telik el. És nem fogja kétségbevonni ez ese-
mények kapcsolatos összefüggését és egymásra
hatását is. Vagy legalább a külpolitikai dolgok
nagy, csaknem kizárólagos befolyással voltak
pártviszonyainkra: habár nem állítható az,
hogy döntő befolyással lettek volna pénzü-
gyeinkre és hitelünkre, mint a hogy az el-
lenzék állítja.

Lássuk a dolgok rövid genesisét, hogy
kimutassuk azon hamis posztit, melybe az
ellenzék jutott, sőt részben az országot is
juttatta.

A kiegyezés kedvezőtlen hatása alatt tör-
téntek meg a választások és mégis a kor-
mányok óriási többsége volt. Pedig őszintén
mondjuk, nem volt még az országban választás,
mely szabadabban, kevesebb pressióval
folyt volna le. Az ellenzék számításában csal-
dódt, az „átkos” kiegyezés dacára, forgal-
munk nem csökkent; fogyasztási adóink emel-
kedtek; a bankhitel szabadabban és nagyobb
mértékben nyilvánult; habár ezt a vidék még
nem nagyon érzi; mert a bankfiók felállí-
tása csak azután fog keresztülvitetni. És itt,
ultra parathesim, megjegyzem azt is, hogy
Kolozsvár példát vehetne más, sokkal jelen-
tősebb városoktól; ezek ugyancsak fejte-
nek ki aktív, hanem a miniszter nyakán; be-
járják a bankembereket; Kolozsvárról csak
egy-egy epistola jó; pedig ilyen kérdésben
scripta manent ugyan; de a „verba” többet
érnek. Ezt Budapestról vett intérete azért ír-
juk, hogy ne történjen késelem az erélye-
sebb aktióban. Mert Kolozsvár fontosságát nem
vonja ugyan senki kétségbe; de a többi vá-
rosos sokkal inkább iparkodnak emelni kép-
viselőik és érdekelt feleik, mint Kolozsvárét.

A paranthesis itt véget érhet, és con-
statálhatjuk azt, hogy a kiegyezés átkait nem
érzi a nemzet, hogy bevételeink épen e czi-
men emelkedtek és gyáraink nincsenek rosszabb
(sőt), a kedvező conjuncturák következtében,
(jobb) állapotban, mint a kiegyezés előtt.

Tehát az ellenzék jóslatai felsültek. Ek-
kor ráesett a külpolitikára. Nem vizsgálta,
mi eredménye lett volna egy orosz háborúnak,

a délszlávokkal szemben; mert itt van a vi-
keleti kérdésünk: hanem sürgette azt. Mikor
aztán Európa győzte meg arról, hogy ez le-
hetetlen volt; és csak haszontalan pénzál-
dozatokkal járt volna; akkor az ellenzék a má-
sik szélsőségre esett; belement az osztrákok
krajczároskodó passiv politikájába; és még
csak a Szerbia és Montenegró közti állásfogl-
alást is rosálta; tehát annak bekövetkezését
sürgető, mit hirdete, mint legfőbb veszedel-
met, hogy tétlenül hagyjuk magunkat körül-
véteni a szláv óriás kigyótól. Ekkor már
megfordíták a politika bírálati szempontját.
Eddig sürgettek külügyi aktiót, most was kost;
hogy e mellett hogy állanának pénzügyeink,
arról foglaltat nyújt a hatalmas Oroszország
diadalmas hadjáratának rögtön eredménye;
mi az évi kamatterhet annyival nevelte,
a mennyibe nekünk a boszniai expedíció ke-
rült; pedig ennek összes kamatterhe 3 1/2 mil-
ió. És mégis most, pénzügyi szempontból
ittől ezt el az ellenzék és neki esik egész
erejével, hogy ez tönkre teszi pénzügyeinket,
alkotmányunkat. Az igaz, hogy nehéz lenne
kimutatni, hogy mennyivel apadt a magyar
kormány és törvényhozás hatásköre Bosznia
megszállása óta; de hát az „alkotmány sán-
czai” ép oly szépen lehetne régen védeni a
nemzeti privilegiumot, melynek megszünté-
hez kötik igen sokan az ország halálát: mint a
hogy az alkotmány sáncaival lehet tiltakozni
minden külügyi aktió ellen. Igen, mert leg-
népszerűbb és legkövetkezetesebb magyarázata
a dualismusként az, hogy ez a monarchia fog-
lalkozzék csak saját belügyeivel; ne törődjék
a külügyekkel; vagy azokba csak olyan
platonikus nyilatkozatokkal szerepeljen, még
a határainkon történekek szemben is, me-
lyekre a külföld is különösen a forrongó ele-
mekre a külföld is különösen a forrongó ele-
mekre bizony semmit sem adnak; de azt nem
gondolják meg, hogy a dualismust így egé-
szén elítélik és még kevésbé jut eszükbe, hogy
ha így elfogadják a Herbstek és Giskrák
politikáját: akkor az általuk sürgetett orosz
háború aligha lehetséges lett volna, a dualis-
mus jelen tényezőivel, az osztrákok krajczá-
roskodásával. Ha ők ezen túltették magukat,
akkor legyenek figyelemmel más körülmé-
nyekre is.

De hát minden okoskodás hiába. A né-
pet, a közvéleményt lehet keseríteni. „Alkot-
mányunk veszedelemben,” „pénzügyeink tönk-

retéve” — és több ilyen kifejezés, kivált
ilyenkor teszi meg hatását, mikor elemi esá-
pások, pestistől félélem, a pénzügyek nehé-
sége és az anyagi bajok, sőt (ez tagadhatat-
lan) a külpolitika be nem fejezett és még
eddig nem kelő sikerei aktiója, nyugtalanítja,
impressionabilissé tette a közvéleményt.
Mi ennek hatása?
Erről közelebbről.

— A főrendiház tegnapelőtt d. n. 1
órákor tartott ülésén Majlát György elnök be-
mutatta a miniszterelnök átiratát, mely szerint er-
dódi gróf Pálffy-Dann Lipót királyi meghívót ka-
pott a főrendiházba, — s jelenté, hogy Wächter
Frigyes főispán már bemutatta meghívó levelét.
Azután a legfelsőbb fegyelmi bíróság tagjai
a szokások esküt letették. Végre pedig Baross
Gábor, a képviselőház jegyzője átnyújtotta a kép-
viselőház részéről a Deák Ferencz síremlék ügyé-
ben kiküldött bizottság 10 tagjának, a Horvát-
Szlavonországgal kötendő pénzügyi egyezmény
tárgyában kiküldött 8 tagnak megválasztásáról,
valamint az 1879. évben hitelműveletek által fe-
ldezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatok
letárgyalását tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatát.
Ez utóbbi az állandó 3-as bizottsághoz fog utá-
sítottatni, melynek jelenlét tagjait arra kéri az
elnök, hogy ülés után értekezzenek, mikor akarják
tárgyalásra felvételni. Ezzel a jegyzőkönyv bite-
sítése után az ülés bezárott. Legközelebbi ülés
szombaton délelőtt 11 órákor lesz.

Több kiválóbb pártionkülső képviselő tett
szombaton látogatást az ellenzék körében, köztük
Bittó, Ernusz, Fröhlich, kik ott igen szívesen fo-
gadattásban részesültek. Mint bécsi lapoknak Bu-
dapestről sürgönyzik, ezuttal az összes ellenzéki
pártoknak a kormányval szemben követendő ide-
járása iránti megállapodás forgott szóban s a
vonatkozólag további értekezletek várhatók. Nem
különb a szabadelvű párt körében is fontos ta-
nácskozásként vannak kiutasba véve a helyzet al-
kalmából.

— Taaffe gróf kabinet-alakítási kísérlete
végleg megbiúsult. Taaffe gr. visszatér helytartói
állomására.

— A jogi és államtudományi szak-
tanácskozmány legutóbbi — szombati — ülésében
a felszólalások történetek: Tanárky államtitkár
nagy részben igazat ad Csengerynek és Hoffman-

nak, de szerinte a gyakorlatban a konkrét viszonyok-
hoz kell alkalmazni a szabályokat. Az eddig felho-
zottakkal szemben védi a gymnasiumi rendszer je-
lenlegi szervezetét; az egyetem a gymnasiumban,
a gymnasium a népiskolában, a népiskola a tan-
felügyeletben keresi a hiányok okát. Nem az egyes
intézmény hiányait kell hát tekintenünk, hanem
az egésznek láncolatát. — A páthy egyetemi tanár
a következő javaslatot terjeszti elő: „A két
alapvizsga egy által helyettesítendő, mely a más-
odik év végével letehető, de legkésőbb a harmadik
év elején leteendő. Azon intézkedés, melynél
fogva az államvizsgák az ellentétes szakbeli szigorlatok
feltételét képezik, megszüntetendő. Az állam-
vizsgák korábbi szervezete visszaállítandó. A
vizsgálati szabályzatban kimondandó, hogy az alap-
illetőleg az államvizsgálatokra és a szigorlatokra
csak az bocsjátható, a ki a leteendő vizsga, illető-
leg szigorlat tárgyait teljes főkollegiumokban hall-
gatta.” Ribáry József tanácsos szerint az egye-
tem és akadémiák oktatási eredményei a gyá-
korlati élet különösen az állam-szolgálat érdeké-
ből tekintve, nem kielégítő. Az orvoslást ez el-
len csak a bifurcatiónak véli föltálatni. A vizsgá-
lati módszerre, s a bizottságok összehívására nézve
teljesen egyetért Csengeryvel. Hegedűs C. Lajos
m. tanácsos a sok időpazarlással járó alapvizsgák
elrejtését, s az államvizsgák számát háromra
szabni kívánja melyből az első kettő mindenkre
kötelező, a harmadik azonban csak azokra lenne
kötelező, kik közigazgatási vagy királyi hivatalba
akarnak lépni. — Kautz Gyula egyetemi tanár
szerint födolog a szabadság és a kényszer, helye-
sen egyesíteni. A tiszta tudományossági irányt a
szakképzési igényekkel összhangba hozni. A más-
odik év végén mindenestől önjárt egy alapvizsgá-
t. Szólv megjegyzéseket téve az előtte szólók né-
zeteire, végül kijelenti, hogy kifejtett nézetei sok-
ban egyeznek azon szervezettel, mely 1874-ig fen-
állott. — Csengery Károly: Egy abszolút tétel
a tanügyi szabályozásánál ép oly kevésbé alkalma-
zható, mint az állami vagy társadalmi élet átala-
kítására irányított törekvésekben Csengery előter-
jesztett pozitív javaslatával nem érthet egyet; ké-
telyei vannak az egyetemeknek. Csengery által meg-
jelölt czöljaira nézve s nem hiszi, hogy az egye-
temnek közvetlen feladata az volna, hogy a hall-
gatók tudására képezze. A Csengery rendszere s az
által felhozott érvek rá azon benyomást teszik,
hogy a czél az ellenzék rendszerrel inkább elér-
hető. Nem osztja azt sem, a mit Csengery a né-
met rendszer előnyének indoklására a francia
rendszer ellen felhozott, különösen nem azt, hogy a

francia rendszer kitűnései nem a rendszer foly-
tán váltak volna celobritásokká. Nem fogadhatja
tehát el vitán kívül állónak a mit Csengery a fran-
cia rendszer ellen felhozott; nem tartja éinté-
hetőnek az ügyet egy általános tétel kategorikus
imperativusa által, s a létező viszonyok között
a vizsgák fenntartását, de azoknak helyesebb sza-
bályozását is mellőzhetlen követelménynek tekinti.

— A prágai béke V. cikkének revisiója
alkalmából az „Augs. Allg. Ztg” egy cikket kö-
zöl, melyben a többek közt ez is olvasható: „Ha
a dolog állását Közép-Európában, nevezetesen a
két nagy hatalom állását az európai tengerekkel
szemben harag és külön cél nélkül tekintjük, azt
hiszzük, hogy ha nem is a pillanat, mégis a köz-
zel jövő ügyállását e tekintetben kevés szóval tisz-
tázhatjuk. Németországnak Schleswig-Holsteinja
van, a mijének mindig kellene lennie; Ausztriá-
nak meg keli teremtenie s a természetes uton van,
hogy megteremtse, s akár mit mondanak, Saloni-
ki mégis Kiel analogonja a szigetentengeren. Volt
idő, midőn fiatal szívek a kieli kikötőben német
hajóhadról álmodtak, sőt ezért kinevetettek s en-
vedni kellett nekik; most jón az idő, midőn Ausz-
triának egy Salonikiban megnyitandó kikötőjeiről
Közép-Európához nem kevésbé merész remények
fűződnek.” A „Köln. Ztg.” berlini levelezője ugyan
e tárgyra vonatkozólag jegyzi meg hidegen: „Ha
Ausztria a berlini béke végrehajtását illetőleg Né-
metországra számít, emellett a többi hatalom tá-
mogatásától sem esnők el. Ha azonban tervei
előbb vagy később Saloniki felé irányulnának, el-
kerülhetetlenül szükséges volna egy előleges meg-
beszélés Oroszországgal s Ausztriával ez esetben,
a mennyiben Németország erkölcsi támogatása
jönne kérdésbe, oly jutalomra kellene gondolnia,
mely az osztrák érdekeknek érzékeny kárt okozna.”

Külföld.

Az orosz kormány jegyzőke, a me-
lyet a határvilágosságra nézve intézett a roman
kormányhoz, a Daily Telegraph szerint a követ-
kezőket tartalmazza:

Mint hogy a román kormány szabadságot vett
magának erőszakosan oldani meg olyan kérdést,
a mely még függőben van, Oroszország jogosítva
lenne, még terjedelmes summás végrehajtás ki-
sérletében, hasonló summás eljárással válaszolni. De
az egész Európa által osztott kívánságánál fogva,
hogy fontartassék a béke, mielőtt erőszakos rend-
szabályokhoz folyamodnák, azt a compromissumot

Ugyanez órában Neulise asszony és Mártha pá-
holyokban ültek az opera-házban, vagy az olaszok-
nál, s várták a hálbámenés óráját.
(Folyt. köv.)

A pestisről.

Közi: L. Bodor László.

(Folytatás.)

1348. Ezek szerint különböző feljegyzések,
különböző évet jelentenek a járvány betörése ide-
jéről, némelyek 1347, mások 1348-ra teszik, de
tényleg 47-ben kezdődött és Ázsiából indult ki;
onnar beözönltek Európába. Kurt Sprengel azt írja,
hogy a pestist felőli esőzés és földingások elő-
ztek meg. Oly nagy mérvben dühögött, hogy pél-
dál Velenczében 100,000 ember halt bele. Sokan
napokig húzták a betegséget, mások néhány óra
alatt elhaltak. Jele volt: láz, fészédlés, kábulás,
álomkor. Némelyek tudólohot kaptak a betegség
alatt. Ő is azt írja, hogy ha a testen támadt bu-
bók kifakadtak, a beteg meggyógyult, némelyek
isten büntetésének tarták a betegséget s félmez-
teleire vetkőzve, csoportok gyűltek össze, nappal
verték egymást, éjjel buja összejöveteleket tartot-
tak. A zsidók ellen fellázadt a nép, azt hitték,
hogy a kutyákat megmérgezték, a kit elfoghattak,
megölettek.

Dugossius így ír e évrl. A pestis sok
helyt a zsidók által elkövetett mérgezések hit-
tét, azért kegyetlenül öldözteték. Felakasztották,
megölettek a zsidókat. Némelyek megölték csa-
ládjukat s úgy menekültek el. Pál fordulás pón-
téken oly nagy földingás volt, hogy több város
összeomlott. A pestis január hóban kezdődött, s
tartott 7 hónapig. Két alkalommal lépett fel a kór. Az
elsőben, mely két hónapig tartott, láz és vérke-
zés között a beteg 3-ad napra elhalt; a második-
ban, mely 3t hóig tartott, folytonos láz mellett
csomók és fűrés kiütések mutatkoztak (cum car-
bunculis). Ez 3t napig tartott. Mindkét alkalom
igen ragályos volt. „A szeretet kihalva, a romány
elfojtva látszott.”

Keléről nyugatra haladt s majd egész vi-

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A KÉT NŐVÉR.

Elbeszélés.

Írta:

ACHARD AMÉDEE

I.

(Folytatás.)

Neulise asszony nem az egyedüli volt a ház-
nál, kívül a jó ember összetűzött. Mártha kapta
az intéseket, melyektől annyit megkímélte. Min-
den alkalmat felhasznál a feddőzés- és meglec-
kőzésre.

— Azt hiszi kisasszonykám, szólta meg őt
olykor, hogy az élet csupa kacagásból áll? . . .
Ugy bánik vele mintha énekléssel lehetne el-
tölteni!

— Többet ér, mintha csak örökös prédiká-
ciókra gondolunk.

— Mikor jön meg már az eszed haszonta-
lan kis barázdabillegető?

— Mikor szükség lesz reá bagoly uram,
felelte miss temkéta.

— Jó, jó, csak hogy akkor már késő lesz.
A szerencsétlenség nem igen szokta magát ajtón-
állók által bejelentetni.

— Nő, ha maga fog kopogtatni, kinyitjuk
neki az ajtót.

E szavaknál Mártha uja hegyével megfogta
kétfelől ruháját, szépen meghajította magát, mint
a szinpadon teszik, s csókot bányva feddőző ba-
rájja felé, tánczléptekkel kilejtett a szobából.

Egy napon, midőn Bechereau a szokottális
többet zsimbelődött, folyton erőtlen, hogy korán
hozzá kell szoktatnunk magunkat minden rosszhoz
s a legnagyobb szerencsétlenségre is el kell ké-
szülni lennünk, hogyha bekövetkeznék, képesek
legyünk elviselni súlyát, Mártha egész határozott-
sággal karon fogta az öregét.

— Hallgassa meg a mit mondani akarok,
szólt, tudjuk, hogy vannak bölcseségek, kik köte-
letek meő műveket írtak, véletlenül magam is
beledűttem orromat egy-egy ily könyvbe: ez
urak egész ékeszszólása oda irányul, hogy megmú-
tassák embertársainkat, hogy az élet nem más,
mint egy nagy szálloda, melyben az ember csak
rövid időre fér be s az alatt szoktatni kell ma-
gát ahoz, hogy tudjon meghalni. Én pedig ugy
hiszem, hogy ha az élet szállodához hasonlítható,
az ember nem azért megy a szállodákba, hogy
ott koplaljon és unatozzék. Mi pedig a megha-
lást illeti, a halál minden szőzaporítás nélkül ma-
gára vállalja, hogy beleoktasson. Sok buta, ki
nem sserzett magának élettapasztalatokat, meg-
nulta rövid negyed óra alatt, s azért nem volt
rosszabb dolga; sőt megkímélte magát sok el-
mélkedéstől.

— Mindez szépen van mondva, de mi a
következtetés belőle? kérdezte az ügyök.

— A következtetés kedves barátom, csak
az, kegyes engedelmevel, hogy ön nem elmélke-
dett eléggé komolyan, hat szó mindenható ere-
jéről, s ezek a következők: minek meg kell lenni,
meg lesz.

Az ügyök nem felelt. Ugy tetszett neki,
mintha a meghalt Neulise urat látna maga előtt,
de Neulise urat, szépen, fiatalon.

Mártha az ő szemével, hangjával, mozdul-
tával s határozottságával birt e perczben.

— Csodálatsom kis lányka, mormogta fogai
közé, midőn Mártha eltávozott, ceupa dalból és
szőkdincselésből áll, és még bölcselkedik! . . . Az
ember azt hihetné néha, hogy komoly gondolatok
rejtőznek vigésga alatt!

II.

Márthában az volt a sajátoság, hogy míg
egészen hasonlítja anyjához, kinek kedves arcz-
vonásával birt, mégis minden perczben atyjára
emlékeztetett. Kimagyarázhatlan valami volt az,
mi mindenkinek felbűlött, mint villám cikázott
át arczán, s meglepő volt, különösen mikor be-
szélt. Marin, kinek hasonló arca volt, azaz éppen
oly szája, szemei, homloka, orra, olyan színű ha-

ja, meglátszott az első perczben, hogy nővére
Márthának; de a hasonlatosság, mely feltűnt volt,
ha a felénk, magába vonult lányka csak átment
a szobán, nagyon elhalványult, mihelyt a két fia-
tal leány csak néhány perczig maradt egymás
társaságában s fokozatosan elmosódott, míg végre
csaknem egészen eltűnt, ha a társalgás megélén-
kült s gyors fordulatot vett. A két arcz hasonli-
tott egymáshoz, de az arczkifejezés egészen más
volt. És melyik festő, melyik művész, vagy ked-
velője az eszményinek ne tudná azt, hogy az iga-
zi élet a kifejezésben van, hogy az ember belső
léte az arczkifejezésben tükröződik vissza?

Egyaránt szelíd, jószággal megáldva, mi bár-
kinek is az első perczben szembetűnt, a két nő-
vér jelleme oly árnyalat különbségeket mutatott
fel, melyeket nem lehetett épp oly könnyűséggel
megkülönböztetni. Márhával egy nap alatt, néha
egy percz alatt készen volt az ember. Lelkilete
nagy térséghez hasonlított, hol az utas szemé meg-
láthatja bármely messze távolra is a legkisebb bok-
rot; tud előre minden akadályt, mi előtt lába meg-
botolnék. A ház valamennyi barátja tudta tehát,
hogy Márhában van bizonyos neme a makacs-
ságnak, mit semmi sem képes megrendíteni, mi-
helyt az a meggyőződése, hogy igaza van; csupa
selyem finomságu, gyöngéd volt mindaddig, míg
e ragyogó puha felület alatt, nem ütközött az
ember makacssága kemény sziklájába. Neulise
asszony soha sem ütközött ebbe bele.

Mártha jókedvű makacssággal birt; soha
sem haragudott meg, nem vitalkozott; nevetett s
szilárdan megmaradt kimondott akarata mellett.
Hanem e jókedv, igaz, ki nem zárta azt hogy
nagy hajlammal ne birjon a túrelmetlenségre. Mi-
helyt valami dolog el lett határozva, számára
semmi elég gyorsan nem haladt előre: oly sze-
szélyes perczek voltak néha, melyek egész heves-
ségig fokozódtak, s melyek oly egyének ellen is
irányultak, kiket leginkább szeretett. Ha valaki
szembelen könnyet láttott csillogni, haragját rögtön
elmutk; de legkisebb szeszélye be levén töltve
mindig, soha sem tanulta meg érzelmei uralkod-
ni, és meg sem is kísérte, hogy ez sikerüljön
valaha.

Elsinger M. J.
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse,

Védjegyzett Ajánljuk védő
Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2
csász. kir. hadügyminiszterium, 8. feladta hadtengerész és
számos jövevény intézet sat. szállítói
csász. királyi szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatmértőbb
eső kőpönyeit,
kocsitakaró ponyvát, ágybetéteit, sátorkalméit.

eső kőpönye,
kocsitakaró,
ágybetétek,
sátorkalmék

Hirdetmény.

A maros-vásárhelyi takarékpénztár
„részvény-társulat“

X-dik évi rendes közgyűlését

folyó évi február-hó 24-én délelőtti 9 órakor,

a „TRANSSYLVANIA“ disztermében tartja meg.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés vezetésére elnök választás.
 2. A közgyűlés megalakulása után a szavazati jog gyakorlása tárgyában lehető sérelmek, rövid szóbeli ellátása.
 3. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése, egy 3 tagú bizottság kijelölése. (67) (2-3)
 4. Igazgatói jelentés, a lefolyt üzleti év eredményéről.
 5. A felügyelő bizottság jelentése évi működéséről; — ajánlata a zárszámadás és mérleg megállapítása, a tisztikar felmentése és a nyere-mény felosztásáról.
 6. Jutalmazások, tisztviselők és szolga fizetések javításának meg-határozása.
 7. Egyik igazgató megválasztása.
 8. Az alap. szab. 34, 35, 37 és 38-dik §§-nak módosítása aránt, nyílt időben beadott indítvány tárgyalása.
- Maros-Vásárhelyt, 1879. februáris 6-kán.

Az Igazgatóság.

Igazolási jegyek a takarékpénztár helyiségében, a közgyű-
lést megelőző két napon reggeli 9 órától déli 12 óráig, délután 3 órá-
tól 6 óráig, ugy szintén a közgyűlés napján, a gyűlés megkezdése előtt
az igazgatóságnál kivehetők.

Capsules de Matico de Grimaud & Co Pharmaciens à Paris.

Matico-készítmények

Grimaud és társai párisi gyógyszerészek által.

Ezen gyógyszernek legbiztosabb sikert nyújtanak a takar s minden-
nemű idült és időnkénti nyálkás kifolyás gyógykezelésénél; következő
alkalmak között:

1. **Matico befejező** Grimaud és társai által, mely hűs és óta
legnépszerűbb gyógyszernek tekinthető a legbiztosabb nyálkás folyások ellen.
2. **Matico-millyék** Grimaud és társai által, melyeket a gyomor meg-
terhelése nélkül élvezhetni mert a megbágyangy-lémez csak a végbélbe
jutáskor olvad fel. (487-23)

Főraktár Bécsben: Nagyban szállítva Raabe Brunáknál, Bök-
strasse 1; Rüdor Püllpnél, Wienstrasse 16. — Főraktár: Magyarországra
nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. — Kolozsvárt:
Wolff J. és Dr. Hinz Gy. gyógyszerész uraknál.

Egyedül csak WITTE EDE-nél!
Bécs, I. verl. Kärntnerstrasse 59.
Tréfas Cotillon-fordulók és rendjelek,
mint szinte valamennyi
báli ezikkek; ékszer, legyező stb.

Cotillon-fordulók.
Minden táncmestertől kezdve báli
és a legújabb és legpompásabb cotillon-
figurák rendezhetők.
Aláírás-fordulók
1 frt 20.
2 frt 20.
3 frt 20.
4 frt 20.
5 frt 20.
6 frt 20.
7 frt 20.
8 frt 20.
9 frt 20.
10 frt 20.
11 frt 20.
12 frt 20.
13 frt 20.
14 frt 20.
15 frt 20.
16 frt 20.
17 frt 20.
18 frt 20.
19 frt 20.
20 frt 20.
21 frt 20.
22 frt 20.
23 frt 20.
24 frt 20.
25 frt 20.
26 frt 20.
27 frt 20.
28 frt 20.
29 frt 20.
30 frt 20.
31 frt 20.
32 frt 20.
33 frt 20.
34 frt 20.
35 frt 20.
36 frt 20.
37 frt 20.
38 frt 20.
39 frt 20.
40 frt 20.
41 frt 20.
42 frt 20.
43 frt 20.
44 frt 20.
45 frt 20.
46 frt 20.
47 frt 20.
48 frt 20.
49 frt 20.
50 frt 20.
51 frt 20.
52 frt 20.
53 frt 20.
54 frt 20.
55 frt 20.
56 frt 20.
57 frt 20.
58 frt 20.
59 frt 20.
60 frt 20.
61 frt 20.
62 frt 20.
63 frt 20.
64 frt 20.
65 frt 20.
66 frt 20.
67 frt 20.
68 frt 20.
69 frt 20.
70 frt 20.
71 frt 20.
72 frt 20.
73 frt 20.
74 frt 20.
75 frt 20.
76 frt 20.
77 frt 20.
78 frt 20.
79 frt 20.
80 frt 20.
81 frt 20.
82 frt 20.
83 frt 20.
84 frt 20.
85 frt 20.
86 frt 20.
87 frt 20.
88 frt 20.
89 frt 20.
90 frt 20.
91 frt 20.
92 frt 20.
93 frt 20.
94 frt 20.
95 frt 20.
96 frt 20.
97 frt 20.
98 frt 20.
99 frt 20.
100 frt 20.

Cotillon-rendjelek
Minden csoportnak 50 darabjával.
1 csoportnak 50 darabjával.
2 csoportnak 50 darabjával.
3 csoportnak 50 darabjával.
4 csoportnak 50 darabjával.
5 csoportnak 50 darabjával.
6 csoportnak 50 darabjával.
7 csoportnak 50 darabjával.
8 csoportnak 50 darabjával.
9 csoportnak 50 darabjával.
10 csoportnak 50 darabjával.
11 csoportnak 50 darabjával.
12 csoportnak 50 darabjával.
13 csoportnak 50 darabjával.
14 csoportnak 50 darabjával.
15 csoportnak 50 darabjával.
16 csoportnak 50 darabjával.
17 csoportnak 50 darabjával.
18 csoportnak 50 darabjával.
19 csoportnak 50 darabjával.
20 csoportnak 50 darabjával.
21 csoportnak 50 darabjával.
22 csoportnak 50 darabjával.
23 csoportnak 50 darabjával.
24 csoportnak 50 darabjával.
25 csoportnak 50 darabjával.
26 csoportnak 50 darabjával.
27 csoportnak 50 darabjával.
28 csoportnak 50 darabjával.
29 csoportnak 50 darabjával.
30 csoportnak 50 darabjával.
31 csoportnak 50 darabjával.
32 csoportnak 50 darabjával.
33 csoportnak 50 darabjával.
34 csoportnak 50 darabjával.
35 csoportnak 50 darabjával.
36 csoportnak 50 darabjával.
37 csoportnak 50 darabjával.
38 csoportnak 50 darabjával.
39 csoportnak 50 darabjával.
40 csoportnak 50 darabjával.
41 csoportnak 50 darabjával.
42 csoportnak 50 darabjával.
43 csoportnak 50 darabjával.
44 csoportnak 50 darabjával.
45 csoportnak 50 darabjával.
46 csoportnak 50 darabjával.
47 csoportnak 50 darabjával.
48 csoportnak 50 darabjával.
49 csoportnak 50 darabjával.
50 csoportnak 50 darabjával.
51 csoportnak 50 darabjával.
52 csoportnak 50 darabjával.
53 csoportnak 50 darabjával.
54 csoportnak 50 darabjával.
55 csoportnak 50 darabjával.
56 csoportnak 50 darabjával.
57 csoportnak 50 darabjával.
58 csoportnak 50 darabjával.
59 csoportnak 50 darabjával.
60 csoportnak 50 darabjával.
61 csoportnak 50 darabjával.
62 csoportnak 50 darabjával.
63 csoportnak 50 darabjával.
64 csoportnak 50 darabjával.
65 csoportnak 50 darabjával.
66 csoportnak 50 darabjával.
67 csoportnak 50 darabjával.
68 csoportnak 50 darabjával.
69 csoportnak 50 darabjával.
70 csoportnak 50 darabjával.
71 csoportnak 50 darabjával.
72 csoportnak 50 darabjával.
73 csoportnak 50 darabjával.
74 csoportnak 50 darabjával.
75 csoportnak 50 darabjával.
76 csoportnak 50 darabjával.
77 csoportnak 50 darabjával.
78 csoportnak 50 darabjával.
79 csoportnak 50 darabjával.
80 csoportnak 50 darabjával.
81 csoportnak 50 darabjával.
82 csoportnak 50 darabjával.
83 csoportnak 50 darabjával.
84 csoportnak 50 darabjával.
85 csoportnak 50 darabjával.
86 csoportnak 50 darabjával.
87 csoportnak 50 darabjával.
88 csoportnak 50 darabjával.
89 csoportnak 50 darabjával.
90 csoportnak 50 darabjával.
91 csoportnak 50 darabjával.
92 csoportnak 50 darabjával.
93 csoportnak 50 darabjával.
94 csoportnak 50 darabjával.
95 csoportnak 50 darabjával.
96 csoportnak 50 darabjával.
97 csoportnak 50 darabjával.
98 csoportnak 50 darabjával.
99 csoportnak 50 darabjával.
100 csoportnak 50 darabjával.

Báli legyezők.
Disztesek, szövet, selyem és atlaszból di-
szítve, legyezők, 1 darab 75 kr.
1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. 3 frt 50 kr. 4 frt 50 kr. 5 frt 50 kr.
6 frt 50 kr. 7 frt 50 kr. 8 frt 50 kr. 9 frt 50 kr. 10 frt 50 kr.
11 frt 50 kr. 12 frt 50 kr. 13 frt 50 kr. 14 frt 50 kr. 15 frt 50 kr.
16 frt 50 kr. 17 frt 50 kr. 18 frt 50 kr. 19 frt 50 kr. 20 frt 50 kr.
21 frt 50 kr. 22 frt 50 kr. 23 frt 50 kr. 24 frt 50 kr. 25 frt 50 kr.
26 frt 50 kr. 27 frt 50 kr. 28 frt 50 kr. 29 frt 50 kr. 30 frt 50 kr.
31 frt 50 kr. 32 frt 50 kr. 33 frt 50 kr. 34 frt 50 kr. 35 frt 50 kr.
36 frt 50 kr. 37 frt 50 kr. 38 frt 50 kr. 39 frt 50 kr. 40 frt 50 kr.
41 frt 50 kr. 42 frt 50 kr. 43 frt 50 kr. 44 frt 50 kr. 45 frt 50 kr.
46 frt 50 kr. 47 frt 50 kr. 48 frt 50 kr. 49 frt 50 kr. 50 frt 50 kr.
51 frt 50 kr. 52 frt 50 kr. 53 frt 50 kr. 54 frt 50 kr. 55 frt 50 kr.
56 frt 50 kr. 57 frt 50 kr. 58 frt 50 kr. 59 frt 50 kr. 60 frt 50 kr.
61 frt 50 kr. 62 frt 50 kr. 63 frt 50 kr. 64 frt 50 kr. 65 frt 50 kr.
66 frt 50 kr. 67 frt 50 kr. 68 frt 50 kr. 69 frt 50 kr. 70 frt 50 kr.
71 frt 50 kr. 72 frt 50 kr. 73 frt 50 kr. 74 frt 50 kr. 75 frt 50 kr.
76 frt 50 kr. 77 frt 50 kr. 78 frt 50 kr. 79 frt 50 kr. 80 frt 50 kr.
81 frt 50 kr. 82 frt 50 kr. 83 frt 50 kr. 84 frt 50 kr. 85 frt 50 kr.
86 frt 50 kr. 87 frt 50 kr. 88 frt 50 kr. 89 frt 50 kr. 90 frt 50 kr.
91 frt 50 kr. 92 frt 50 kr. 93 frt 50 kr. 94 frt 50 kr. 95 frt 50 kr.
96 frt 50 kr. 97 frt 50 kr. 98 frt 50 kr. 99 frt 50 kr. 100 frt 50 kr.

Cotillon-virágcsokrok
tökéletesen pótolja a friss virágokat.
50 darab 4 frt 50, 5 frt 50, 6 frt 50, 7 frt 50, 8 frt 50, 9 frt 50, 10 frt 50.
11 frt 50, 12 frt 50, 13 frt 50, 14 frt 50, 15 frt 50, 16 frt 50, 17 frt 50, 18 frt 50, 19 frt 50, 20 frt 50.
21 frt 50, 22 frt 50, 23 frt 50, 24 frt 50, 25 frt 50, 26 frt 50, 27 frt 50, 28 frt 50, 29 frt 50, 30 frt 50.
31 frt 50, 32 frt 50, 33 frt 50, 34 frt 50, 35 frt 50, 36 frt 50, 37 frt 50, 38 frt 50, 39 frt 50, 40 frt 50.
41 frt 50, 42 frt 50, 43 frt 50, 44 frt 50, 45 frt 50, 46 frt 50, 47 frt 50, 48 frt 50, 49 frt 50, 50 frt 50.
51 frt 50, 52 frt 50, 53 frt 50, 54 frt 50, 55 frt 50, 56 frt 50, 57 frt 50, 58 frt 50, 59 frt 50, 60 frt 50.
61 frt 50, 62 frt 50, 63 frt 50, 64 frt 50, 65 frt 50, 66 frt 50, 67 frt 50, 68 frt 50, 69 frt 50, 70 frt 50.
71 frt 50, 72 frt 50, 73 frt 50, 74 frt 50, 75 frt 50, 76 frt 50, 77 frt 50, 78 frt 50, 79 frt 50, 80 frt 50.
81 frt 50, 82 frt 50, 83 frt 50, 84 frt 50, 85 frt 50, 86 frt 50, 87 frt 50, 88 frt 50, 89 frt 50, 90 frt 50.
91 frt 50, 92 frt 50, 93 frt 50, 94 frt 50, 95 frt 50, 96 frt 50, 97 frt 50, 98 frt 50, 99 frt 50, 100 frt 50.

Tánc-rendek.
100 darab 1 frt 50, 10, 15.
Diszítő frt 20, 25, 30, 40.
Lövész- és teke-egyletek, tüzlők, rok-
kantak, tornászok, korcsolya, polgar-
egyletek és kerékpárosok számára egy-
tes mintá-gyűjtemény 2,50 egész 5 frt.
A legelőbb étkorai jegyek, meg-
hívó jegyek, teremtésjegyek, kül-
magyar képekkel, lampionok és zászlók.
Egy csoportnak tüzlőjének vezélymen-
tes, hűs nélküli egék 1 frt 60 kr. 3 frt.
5 frt.
Ugyanaz a szabaddani használatra a
legpontosabban beszerzett.
Patagó szalagok, cotillon
sorozás 50 egész 100 lóvas 1,50 és 8 frt.
Aláírás ötözlőek számára.
Farsang trombiták 12 darab 75 kr.
1 frt 1 frt 50 kr.
Más egyéb lóvas hangszerek 12 darab
1, 2, egész 5 frt.
Egész örlök 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frt.
Aláírás-rajok, 60 darabjával válogatva
4-10 frt.
Órasi érdemrendek jellegével vagy anél-
kül darabja 50 kr. 1, 50, 2, 3 frt.
Lampionok 50 darab 4 frt, 7, 10 és 15 frt.
Uj! afrikai ékszer nyakék, fül-
bevaló, mellő 2,50 egész 4 frt.
Dévaj-tombola
tombolajátékkal, gyakorlati és tréfas tár-
gyakkal, 35 darab 4 frt, kiválóbb tár-
gyakkal 5, 6, 7, 8, 10, 15 frt.

Egyedül csak WITTE EDE-nél!
Bécs, Stadt verl. Kärntnerstrasse 59. Ecke der Giselastrasse.
Sürgőnyezim: Witte, Wien, Kärntnerstrasse.
Megküldetik utavált mellett. Egyletek és ismétlődőknek árkedvezmény.

Stein János
erdélyi muzeum-egyleti könyvtár és kiadónál megjelent
és ugyanott kapható.

KÖZSÉGI FAISKOLA.
Alapvonalok a gyümölcstenyésztésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta **Kócsi Károly**, a ko-
lozsvári ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával és egy tervlappal.) Nagy 8-adrét.
X. és 200 l. Ára 1 frt 50 kr.

TARTALOM: Előszó. Bevezetés. I. szakasz. Egy faiskola mun-
kái. I. Hogy fektüdjék a faiskolának szánt hely s milyen legyen talaja? 2. A fa-
iskola nagysága, beosztása, elkészítése. 3. A földforgatásról
rigolizálás. 4. Trágyakészítés. 5. Hogy szerzik a jó vadfát?
6. Hogy növelik a jó vadfát? 7. Egy faiskola kellékei. 8.
Előkészületek az oltvány s beállítására. 9. Mikor szedjük
oltó galyat? 10. Az oltás vagy nemesítés módjai. A) Fáro-
sítási módok. a) Egyszerű párosítás. b) Egyszerű nyelve-
zés. c) Kettős nyelvezés. d) Lapozás. e) Nyervezés. f) Kettős
nyervezés. g) Oldaloltás. h) Völgyelés. B) Nemesítések
hasítással. a) Féloldali hasítás. b) Egész hasítás. c) Héj
alá oltás. C) A szemzésről. 11. Teendők a nemesítés első
évében. 12. Hogy növelünk lágymagvú gyümölcsoltványokat?
a) Első év. b) Második év. c) Harmadik és negyedik év. d)
Ötödik év. 13. Hogy növeljük fűl a csontárosokat? II. sza-
kasz. A lóborfa. (piramis) növeléséről. III. sza-
kasz. A gyümölcsfák ültetéséről. 1. Minő égalj alatt
és mily fekvésnél tenyész a gyümölcsfa legdusabban? Mily
talaj kell a gyümölcsfának? 3. A gödörkésítésről. 4. Ültetés
előtt. 5. Hogy kell ültetni a gyümölcsfát? 6. Az új gyümölcs
későbbi közléséről. IV. szakasz. A metszésről. 1. A
metszés célja. 2. A fák rügyeiről. 3. Ágak, galyak. 4. A
gyümölcsrügyek és fészkek. 5. Tavaszi metszés. 6. A nyári
metszés. V. szakasz. Régi gyümölcsösök munkái.

1. A vén fák tisztogatásáról. 2. Hogyan kell a vén fát megifjítani? 3. A fák
trágyázásáról. 4. A terméketlen fákrol. 5. A fák betegségei. a) Perzsény. b) Rák.
c) Mézga. VI. szakasz. A fák ellenségeiről. A) Tavaszi ellensé-
gek. 1. Bimbófarkar. 2. Rezes eszelény. 3. Közönséges cserebogár. 4. Szőrös és
kopott porodár. 5. Galagonya özöndék. 6. Gyűrűs Potrócz. 7. Sárgafajú gyalpász.
B) Nyári ellenségek. 1. Csonti Velész. 2. Oltási Velész. 3. Alma Honca. 4.
A korpárok. C) Őszi ellenségek. 1. Téli Törköny. 1. Nagyotú Pogányka.
D) Téli ellenségek. VII. szakasz. Mily gyümölcsfajokat sza-
porítsunk? A) Almák. B) Körtek. C) Szilvák. D) Kajszik. E) Őszi barackok.
F) Cseresnyék, meggyek. VIII. szakasz. A bogrós gyümölcsök mi-
veléséről. 1. Az egresről. 2. A veresszlőről. 3. A málnáról. IX. szakasz.
A téli estékre. 1. A fák legapróbb alkatrészeiről. 2. A fa szerkezetéről. 3.
Miből áll a fák hama? 4. Hogy jut a táp a fába?

E műre feleslegessé tesz minden dícséretet azon elismerés, melyet a kor
mágy részéről nyert, ugyanis: a m. kir. oktatásügyészség az erd. gazdasági egyet
előterjesztése folytán, a rendelkezése alatt álló ily célú alaphól 400 — négyszáz
o. é. forintot utalványozott a boldogult KÓCSI KÁROLY özvegyének és árvaának
azon érdem elismeréséül, melyet Kócsi Károly „Községi Faiskola“ műve megírása
és kiadása által a gazdasági ismeretek terén szerze magának.

Vidékre 1 frt 60 kr. utalvány általi beküldésnél
bérmentve

Stein János
könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

Ugyancsak
STEIN JÁNOS
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt
A magyar királyi egyetem
összes tudomány-kará-
nál használandó minden-
féle
egyetemi tan- és segéd-
könyvek
jutányos áron kaphatók.

Ugyancsak
Stein János
könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható:
Az ujonczozásra vonatkozó összes miniszteri rendeletek
gyűjteménye 1870—79.
Összegyűjtötte és kiadja BONIS ISTVÁN Kolozs megye főjegyzője.
Azon hiány — melyet a katonai rendelekek szétszórtsága
miatt, — a katonai ügyekkel foglalkozó tisztviselők és sorozó bizottsági
polgári elnökök éreznek, eléggé indokolja ezen gyűjtemény sajtó alá
bocsátását.
A 324 lapra terjedő n. 8-ad rétű mű ára 2 forint, s folyvást
kapható STEIN JÁNOS könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

Vidékre 2 frt 10 kr. utalvány általi beküldés-
nél bérmentve.

Absolon papa.
Eredeti vígjáték 3 felvonásban.
Irta K. PAPP MIKLÓS. Ára frt 10 kr.

AZ ÖRDÖG BIBLIÁJA.
Eredeti népdrama 4 felvonásban.
Irta K. PAPP MIKLÓS. Ára 1 frt 10 kr.

Budapesti szemle.
1879. Első kötet. Január—február. Ára 2 frt.

Egy hirhadt kalandor
a XVII. századból.
Regényes korrajz 3 kötetben. Irta JÓKAI MÓR.
Ára 3 frt.

Eladó 30 éves szilvrium
50 — 60 literes és nagyobb hordókban.
MEGRENDELHETŐ
Somlyay László és Csiki testvérek urak
kereskedéseiben és tulajdonos **Kiss Sándor** olajgyárában
Kolozsvárt. (377—9) (23—*)

HUTFLESH KÁROLY
(42) KOLOZSVÁRT, (5—*)
megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt,
sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemeteket, s leszámítol
escomptírt) mindenféle nyerményeket és szelvényeket 3
hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és
külföldi helyeken történendő bármily összegű fizetéseket.
AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT
FÜSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSET,
ugy saját gőz- (henger)- malmi
LISZTEIT,
ugy szintén kitűnő minőségű
fagygyugyertya és szappan-gyártmányait.

FERENCI IGNÁC
Kolozsvárt, főtér 25. sz.
ajánlja dúsán ellátott
kész férfi, női- és gyermek cipők
raktárát,
Legújabb nagy választékban, pontos szolgálat és jutányos árak mellett.
Mindenemű megrendelések legrövidebb idő alatt teljesíttetnek.
T. cz. vidéki megrendelők részére mértékű cipő, vagy számszerint
azonnal teljesíttetnek. (413—10) (16—50)

(45) **FARSANGI IDÉNYRE!**
CSAPÓ SÁNDOR nagy árutárlatában Kolozsvárt kapható
legújabb francia báli legyezők 35 krtól egész 10 frtig, táncz jelvények (Cotillon orden) egész
és fél lárvák. Angol és francia illatszerek hajporok, egyéb Toilethez szükséges kellékek férfii
ingek, kézelők és nyakkendők, kitűnő jó báli és utcai kesztyűk.
Vidékre rendelvényeket legpontosabban teljesítek

CSAPÓ SÁNDOR.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.
Melléklet: Taufer Ferencz mag- és növénykereskedésének árjegyzéke.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.